

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2019/1205

z dnia 12 lipca 2019 r.

przyznająca Belgii odstępstwo w odniesieniu do regionu Flandrii na mocy dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

(notyfikowana jako dokument nr C(2019) 5180)

(Jedynie teksty w języku francuskim i niderlandzkim są autentyczne)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego ⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2015/1499 ⁽²⁾ przyznano Belgii odstępstwo w odniesieniu do regionu Flandrii w celu zezwolenia na stosowanie na gruntach rolnych we Flandrii na określonych warunkach do 250 kg azotu na hektar rocznie, pochodzącego z odchodów zwierzęcych, na działkach stanowiących użytki zielone i działkach zawierających uprawy kukurydzy podsiewanej użytkami zielonymi, działkach zawierających koszone użytki zielone, po których następuje uprawa kukurydzy, lub koszone żyto, po którym następuje uprawa kukurydzy, oraz do 200 kg azotu na hektar rocznie, pochodzącego z odchodów zwierzęcych, na działkach zawierających uprawy pszenicy ozimej lub pszenżyta, po których następuje uprawa międzyplonu, oraz działkach zawierających uprawy buraków cukrowych lub buraków pastewnych.
- (2) Odstępstwo przyznane decyzją wykonawczą (UE) 2015/1499 dotyczyło około 2 870 rolników i 94 280 ha gruntów oraz wygasło z dniem 31 grudnia 2018 r.
- (3) Dnia 21 grudnia 2018 r. Belgia złożyła wniosek do Komisji o przyznanie nowego odstępstwa na mocy pkt 2 akapit trzeci załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG w odniesieniu do regionu Flandrii.
- (4) Odstępstwo to dotyczy zamiaru zezwolenia przez Belgię na stosowanie na gruntach rolnych w określonych gospodarstwach we Flandrii do 250 kg azotu na hektar rocznie, pochodzącego z odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich i przetworzonego nawozu naturalnego, na działkach stanowiących użytki zielone, użytki zielone mieszane z koniczyną, uprawy kukurydzy podsiewanej użytkami zielonymi oraz koszone użytki zielone lub koszone żyto, po których następuje uprawa kukurydzy, oraz do 200 kg azotu na hektar rocznie, pochodzącego z odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich i przetworzonego nawozu naturalnego, na działkach zawierających uprawy pszenicy ozimej lub pszenżyta, po których następuje uprawa międzyplonu, i na działkach zawierających uprawy buraków.
- (5) Informacje dostarczone przez Belgię w kontekście odstępstwa przyznanego decyzją wykonawczą (UE) 2015/1499 wskazują, że odstępstwo to nie doprowadziło do pogorszenia jakości wody. W sprawozdaniu Komisji dla Rady

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2015/1499 z dnia 3 września 2015 r. przyznająca Belgii odstępstwo w odniesieniu do regionu Flandrii na mocy dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 234 z 8.9.2015, s. 10).

i Parlamentu Europejskiego w sprawie wdrożenia dyrektywy 91/676/EWG za okres 2012–2015 ⁽¹⁾, wskazano, że w regionie Flandrii w ok. 81 % stacji monitorowania wód gruntowych odnotowano średnie stężenie azotanów poniżej 50 mg/l, a w 63 % stacji monitorowania wód gruntowych odnotowano średnie stężenie azotanów poniżej 25 mg/l. Dane z monitorowania wykazały tendencję spadkową w zakresie stężenia azotanów w wodach gruntowych w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym (2008–2011). W przypadku wód powierzchniowych w 95 % stacji monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów poniżej 50 mg/l, a w 75 % stacji monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów poniżej 25 mg/l. Większość punktów monitorowania wód powierzchniowych wykazała tendencję spadkową w zakresie stężenia azotanów. W okresie sprawozdawczym 2012–2015 około 76 % rzek sklasyfikowano jako eutroficzne albo hipertroficzne, co stanowi podobny wynik do poprzedniego okresu sprawozdawczego (2008–2011).

- (6) Dostarczone przez Belgię nowsze dane dotyczące regionu Flandrii pokazują, że jakość wód gruntowych i powierzchniowych we Flandrii w zakresie zanieczyszczenia azotanami nie poprawiła się od 2015 r.
- (7) Flandria zamierza osiągnąć następujące cele pod względem jakości wody w ramach programu działania na lata 2019–2022 w odniesieniu do wszystkich zlewni: w przypadku wód powierzchniowych zmniejszenie średniej docelowej różnicy w stężeniu azotanów o 4 mg/l przy średnim stężeniu powyżej docelowej różnicy w wysokości 20 mg/l; w przypadku płytkich wód gruntowych, których stan wolniej się poprawia, należy osiągnąć globalną tendencję spadkową w zakresie stężenia azotanów o co najmniej 3 mg/l we wszystkich zlewniach, w których średnie stężenie azotanów wynosi powyżej 50 mg/l lub 40–50 mg/l z tendencją wzrostową.
- (8) Aby te cele osiągnąć, Flandria ustanowiła wzmocniony program działania na lata 2019–2022. Przegląd wyznaczenia rodzajów obszarów, w których zastosowano wzmocnione środki, przewiduje się na koniec 2020 r. na podstawie wyników monitorowania jakości wód powierzchniowych zimą na przełomie lat 2018/2019 i 2019/2020 oraz jakości wód gruntowych w latach 2018 i 2019. Przepisy transponujące dyrektywę 91/676/EWG w odniesieniu do Flandrii – „Dekret w sprawie ochrony wody przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzenia rolniczego” ⁽²⁾ (dekret w sprawie nawozu naturalnego) – zostały zmienione zgodnie z programem działania na lata 2019–2022 dnia 24 maja 2019 r. i stosuje się je w związku z niniejszą decyzją.
- (9) Dekret w sprawie nawozu naturalnego ma zastosowanie na całym terytorium Flandrii.
- (10) Dekret w sprawie nawozu naturalnego obejmuje ograniczenia stosowania na gruntach rolnych zarówno azotu, jak i fosforu.
- (11) Frakcje stałe uzyskane po przetworzeniu nawozu naturalnego należy dostarczyć do autoryzowanego zakładu recyklingu w celu zmniejszenia wydzielanych zapachów i innych emisji, poprawy właściwości agronomicznych i higienicznych, ułatwienia składowania i użytkowania oraz lepszego odzyskiwania azotu i fosforanu.
- (12) Dodatkowe dokumenty przedłożone przez Belgię i dotyczące Flandrii świadczą o tym, że proponowana ilość, wynosząca odpowiednio 250 i 200 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie, pochodzącego z odchodów zwierzęcych, jest uzasadniona na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak długie okresy wegetacji i uprawy o wysokim poborze azotu.
- (13) Najnowsze dane przekazane przez Belgię w odniesieniu do Flandrii za okres 2015–2017 wykazują wzrost pogłowia trzody chlewnej o 4,7 %. Liczba drobiu wzrosła o 14,3 % w latach 2014–2017. Pogłowia bydła pozostało na tym samym poziomie. W celu niedopuszczenia, aby stosowanie odstępstwa, o którego przyznanie złożono wniosek, doprowadziło do intensyfikacji chowu zwierząt gospodarskich, właściwe organy ograniczą dozwolone pogłowia zwierząt gospodarskich w każdym gospodarstwie (prawa do emisji składników pokarmowych) we Flandrii, zgodnie z przepisami dekretu w sprawie nawozu naturalnego.
- (14) Dane przekazane przez Belgię w odniesieniu do Flandrii za okres 2012–2015 wykazały spadek wykorzystania azotu pochodzącego z odchodów zwierzęcych o 4,9 % w latach 2012–2014 w porównaniu z latami 2004–2007. Najnowsze dostępne dane liczbowe za lata 2015, 2016 i 2017 pokazują dalszy spadek wykorzystania azotu pochodzącego z odchodów zwierzęcych o 4,0 % w latach 2014–2017 – do 90,6 tys. ton w 2017 r. W okresie sprawozdawczym 2012–2015 wykorzystanie azotu mineralnego było podobne do okresu 2008–2011. Z najnowszych dostępnych danych za lata 2015, 2016 i 2017 wynika, że stosowanie azotu mineralnego wzrosło do 48,6 tys. ton w 2017 r., czyli o 21 % w porównaniu z 2014 r.

⁽¹⁾ Sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 4 maja 2018 r. w sprawie wykonania dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego na podstawie sprawozdań państw członkowskich za okres 2012–2015, COM(2018) 257 final.

⁽²⁾ Decreet van 22 December 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen. (Belgisch Staatsblad z dnia 29 grudnia 2006 r., s. 76368).

- (15) Na działkach z glebami o niskiej dostępności fosforu (klasa I) i glebami w strefie docelowej (klasa II) konieczne może być stosowanie dodatkowego fosforanu z nawozów chemicznych. Nawozów takich nie należy stosować na działkach z glebami o umiarkowanej dostępności fosforu (klasa III) i glebami o wysokiej dostępności fosforu (klasa IV).
- (16) Flandria ma gęstą sieć stacji monitorowania jakości wody. Sieć tę można wykorzystać jako alternatywę wobec obecnej sieci monitorowania odstępstw i powinna ona umożliwiać obserwację wyników gospodarstw rolnych korzystających z zezwolenia zgodnie z odstępstwem, o które wnioskowała Belgia, w porównaniu z gospodarstwami, które nie korzystają z takiego zezwolenia, a także monitorowanie, czy osiągnięto cele dyrektywy 91/676/EWG. Należy przeprowadzić dalsze badania w celu lepszego zrozumienia związku między stratami azotanów na poziomie działek a stężeniem azotanów w wodach powierzchniowych i gruntowych na poziomie (pod)zlewni, aby skalibrować i zatwierdzić model emisji składników pokarmowych.
- (17) Po przeanalizowaniu wniosku można stwierdzić, że proponowana ilość, wynosząca odpowiednio 250 i 200 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie pochodzącego z odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich oraz przetworzonego nawozu naturalnego, nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji celów dyrektywy 91/676/EWG, z zastrzeżeniem spełnienia pewnych rygorystycznych warunków, które powinny mieć zastosowanie dodatkowo względem wzmocnionych środków wprowadzonych w ramach programu działania na lata 2019–2022.
- (18) W dyrektywie 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ określono przepisy ogólne służące ustanowieniu infrastruktury informacji przestrzennej w Unii dla celów polityki unijnych w zakresie ochrony środowiska oraz polityk lub działań mogących oddziaływać na środowisko. W stosownych przypadkach informacje przestrzenne zgromadzone w ramach niniejszej decyzji powinny być zgodne z przepisami określonymi we wspomnianej dyrektywie. W celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych i zwiększenia spójności danych Belgia przy gromadzeniu niezbędnych danych w ramach niniejszej decyzji powinna w stosownych przypadkach korzystać z informacji uzyskanych w ramach zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli ustanowionego na podstawie tytułu V rozdział II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ⁽²⁾.
- (19) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na podstawie art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo

Odstępstwo, o którego przyznanie Belgia złożyła wniosek w imieniu Flandrii w celu zezwolenia na stosowanie na gruntach rolnych większej ilości azotu pochodzącego z odchodów zwierzęcych od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG, przyznaje się z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 4–12 niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Zakres

Odstępstwo przyznane zgodnie z art. 1 ma zastosowanie do określonych działek w danym gospodarstwie, na których prowadzi się uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji, w odniesieniu do których przyznano zezwolenie zgodnie z art. 4–7.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- a) „gospodarstwa” oznaczają gospodarstwa rolne prowadzące chów zwierząt gospodarskich lub nieprowadzące takiego chowu;
- b) „działka” oznacza pojedyncze pole lub grupę pól jednolitych pod względem upraw, typu gleby i praktyk nawożenia;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

- c) „użytki zielone” oznaczają trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone (krótkotrwałe użytki zielone zakładane są zwykle na okres krótszy niż cztery lata);
- d) „uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji” oznaczają:
- (i) użytki zielone;
 - (ii) użytki zielone, na których mniej niż 50 % stanowi koniczyna;
 - (iii) kukurydzę podsiewaną (przed zbiorami lub po nich) trawą koszoną i usuwaną z pola, stanowiącą międzyplon;
 - (iv) koszone użytki zielone lub koszone żyto, po których następuje uprawa kukurydzy;
 - (v) pszenicę ozimą lub pszenżyto, po których następuje uprawa międzyplonu;
 - (vi) buraki cukrowe lub buraki pastewne;
- e) „wypasane zwierzęta gospodarskie” oznaczają bydło (z wyjątkiem cieląt), owce, kozy i konie;
- f) „przetwarzanie nawozu naturalnego” oznacza przetwarzanie nawozu na dwie frakcje – stałą i płynną, przeprowadzane w celu poprawy stosowania nawozów na gruntach rolnych i lepszego odzyskiwania azotu i fosforu;
- g) „przetworzony nawóz naturalny” oznacza płynną frakcję będącą wynikiem przetwarzania nawozu naturalnego;
- h) „ścieki o niskiej zawartości azotu i fosforanu” oznaczają przetworzony nawóz naturalny o maksymalnej zawartości azotu na poziomie 1 kg na tonę ścieków i maksymalnej zawartości fosforanu na poziomie 1 kg na tonę ścieków;
- i) „profil glebowy” oznacza warstwę gleby sięgającą od poziomu gruntu do głębokości 0,90 m, chyba że średni najwyższy poziom wód gruntowych jest niższy; w takim przypadku jest to warstwa sięgająca do głębokości średniego najwyższego poziomu wód gruntowych;
- j) „plan nawożenia” oznacza kalkulację planowanego wykorzystania i dostępności składników pokarmowych;
- k) „rejestr nawożenia” oznacza bilans składników pokarmowych w oparciu o faktyczne wykorzystanie składników pokarmowych.

Artykuł 4

Roczne wnioski i zobowiązania

1. Rolnicy, którzy chcą skorzystać z odstępstwa na mocy niniejszej decyzji, składają wniosek do właściwych organów do dnia 15 lutego każdego roku. W 2019 r. roczny wniosek składa się do dnia 31 lipca.
2. Wraz z corocznym wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, rolnicy zobowiązują się na piśmie do spełnienia warunków określonych w art. 6, 7 i 8.

Artykuł 5

Przyznawanie zezwoleń

Zezwolenia na stosowanie większej ilości azotu pochodzącego z odchodów zwierzęcych przyznawane są zgodnie z warunkami określonymi w art. 6, 7 i 8.

Artykuł 6

Warunki dotyczące przetwarzania nawozu naturalnego

1. Właściwe organy zapewniają, aby frakcję stałą uzyskaną po przetworzeniu nawozu naturalnego dostarczano do autoryzowanego zakładu recyklingu.

Autoryzowane zakłady co roku przedkładają właściwym organom dane dotyczące ilości nawozu naturalnego otrzymanego do przetworzenia oraz miejsca przeznaczenia frakcji stałej i przetworzonego nawozu naturalnego oraz zawartego w nich azotu i fosforu.

2. Rolnicy, którzy korzystają z odstępstwa i którzy prowadzą przetwarzanie nawozu naturalnego, co roku przedkładają właściwym organom dane dotyczące ilości nawozu naturalnego poddanego przetworzeniu oraz ilości otrzymanego przetworzonego nawozu naturalnego i zawartego w nich azotu i fosforu.

3. Właściwe organy ustalają i regularnie aktualizują metody oceny składu przetworzonego nawozu naturalnego, zróżnicowania składu oraz skuteczności przetwarzania w odniesieniu do każdego gospodarstwa korzystającego z indywidualnego odstępstwa.
4. Właściwe organy zapewniają, aby amoniak i inne emisje spowodowane przetwarzaniem nawozu naturalnego były zbierane i przetwarzane w celu zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko oraz uciążliwości dla środowiska w przypadku tych zakładów, które powodują większe emisje niż sytuacja odniesienia, jaką jest przechowywanie i stosowanie na gruntach nieprzetworzonego nawozu naturalnego.
5. Właściwe organy zapewniają sporządzenie wykazu zakładów wymagających oczyszczania emisji i jego regularną aktualizację.

Artykuł 7

Warunki dotyczące stosowania nawozu naturalnego i innych nawozów

1. Z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w ust. 2–11 ilość nawozu naturalnego pochodzącego od wypasanych zwierząt gospodarskich, przetworzonego nawozu naturalnego oraz ścieków o niskiej zawartości azotu i fosforanu, stosowanego każdego roku włącznie z nawozem pozostawianym bezpośrednio przez zwierzęta, nie przekracza następujących wartości:
 - a) 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie na działkach, na których uprawia się:
 - (i) użytki zielone lub kukurydzę podsiewaną użytkami zielonymi;
 - (ii) koszone użytki zielone, po których następuje uprawa kukurydzy;
 - (iii) koszone żyto, po którym następuje uprawa kukurydzy;
 - (iv) użytki zielone, na których mniej niż 50 % stanowi koniczyna;
 - b) 200 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie na działkach, na których uprawia się:
 - (i) pszenicę ozimą, po której uprawie następuje uprawa międzyplonu;
 - (ii) pszenżyto, po którym następuje uprawa międzyplonu;
 - (iii) buraki cukrowe lub buraki pastewne.
2. Przetworzony nawóz naturalny może być stosowany jedynie, jeżeli stosunek azotu do fosforanu (N/P_2O_5) wynosi co najmniej 3,3 do 1, chyba że można zaliczyć go do ścieków o niskiej zawartości azotu i fosforanu.
3. Całkowita stosowana dawka azotu i fosforanu na gruntach rolnych odpowiada zapotrzebowaniu na składniki pokarmowe poszczególnych roślin uprawnych oraz uwzględnia zawartość tych substancji w glebie oraz zwiększoną dostępność azotu pochodzącego z nawozu naturalnego dzięki przetworzeniu. Nie przekracza ona maksymalnych wartości określonych w dekrete w sprawie nawozu naturalnego w odniesieniu do stosowania fosforanów i azotu na gruntach rolnych.
4. Fosforan z nawozów chemicznych stosuje się wyłącznie na glebach o niskiej dostępności fosforu (klasa I) i glebach w strefie docelowej (klasa II).
5. Każde gospodarstwo przygotowuje i posiada plan nawożenia dla całej powierzchni.

Plan nawożenia zawiera:

- a) liczbę zwierząt gospodarskich;
- b) opis systemu magazynowania i przechowywania wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego;
- c) obliczenie ilości azotu (minus straty poniesione podczas magazynowania i przechowywania) oraz fosforu pochodzących z nawozu naturalnego i wytworzonych w gospodarstwie;
- d) opis przetwarzania nawozu naturalnego i spodziewane cechy przetworzonego nawozu naturalnego;
- e) ilość, rodzaj i cechy nawozu dostarczonego poza gospodarstwo lub do gospodarstwa;

- f) płodozmian oraz powierzchnię działek zawierających uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji oraz działek zawierających inne uprawy;
- g) przewidywalne wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu w podziale na poszczególne działki;
- h) wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu, jeżeli są dostępne;
- i) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego w podziale na poszczególne działki;
- j) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozów chemicznych i innych nawozów w podziale na poszczególne działki;
- k) obliczenia w celu oceny zgodności z normami stosowania azotu i fosforu.

Plany nawożenia są dostępne w gospodarstwie za każdy rok kalendarzowy od dnia 15 lutego danego roku. Poddaje się je przeglądowi nie później niż w ciągu siedmiu dni po wprowadzeniu jakichkolwiek zmian w praktykach rolniczych.

6. Każde gospodarstwo przygotowuje swój rejestr nawożenia; rejestry przedkłada się właściwemu organowi za każdy rok kalendarzowy do dnia 15 marca następnego roku kalendarzowego.

7. Rejestr nawożenia określa:

- a) powierzchnię upraw;
- b) liczbę i rodzaj zwierząt gospodarskich;
- c) produkcję nawozu naturalnego w przeliczeniu na zwierzę;
- d) ilość nawozów spoza gospodarstwa;
- e) ilość nawozu naturalnego usuwanego z gospodarstwa oraz odbiorcę.

8. Wyniki analizy gleby są dostępne w przypadku każdego gospodarstwa korzystającego z odstępstwa.

Pobieranie próbek oraz analizę pod kątem fosforu i azotu przeprowadza się co najmniej raz na cztery lata nie później niż dnia 31 maja w odniesieniu do każdego obszaru gospodarstwa jednolitego pod względem płodozmienu i cech gleby.

Wymagana jest co najmniej jedna analiza na każde pięć hektarów użytków rolnych.

9. Każdego roku w okresie od dnia 1 października do dnia 15 listopada akredytowane laboratoria dokonują pomiaru stężenia azotu w profilu glebowym w przynajmniej 6 % wszystkich działek, które korzystają z zezwolenia zgodnie z art. 5, oraz 1 % innych działek wykorzystywanych przez gospodarstwa korzystające z tego zezwolenia, tak aby objąć co najmniej 85 % tych gospodarstw. Pobiera się co najmniej trzy próbki reprezentujące trzy różne warstwy gleby w danym profilu glebowym z każdego 2 hektarów użytków w gospodarstwie.

10. Na działkach korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5 nie wolno stosować nawozu naturalnego, przetworzonego nawozu naturalnego ani ścieków o niskiej zawartości azotu i fosforanu o całkowitej zawartości azotu wyższej niż 0,60 kg azotu na tonę, nawozów chemicznych ani innych nawozów w okresie od dnia 1 września każdego roku do dnia 15 lutego następnego roku.

11. Co najmniej dwie trzecie ilości azotu pochodzącego z nawozu naturalnego, z wyjątkiem azotu pochodzącego z odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich, wykorzystuje się do dnia 1 czerwca każdego roku.

Artykuł 8

Warunki dotyczące gospodarowania gruntami

1. Rolnicy korzystający z zezwolenia zgodnie z art. 5 orzą użytki zielone w okresie od dnia 15 lutego do dnia 30 kwietnia. Orka użytków zielonych w celu ich odnowienia i orki użytków zielonych na glebach gliniastych może odbywać się również w okresie od dnia 15 września do dnia 30 października.

2. Rolnicy korzystający z zezwolenia zgodnie z art. 5 wysiewają uprawy o wysokim zapotrzebowaniu na azot w ciągu 2 tygodni po zaoraniu użytków zielonych, z wyjątkiem upraw na glebach gliniastych zaoranych w okresie od dnia 15 września do dnia 30 października.
3. W przypadku orki trwałych użytków zielonych nie stosuje się żadnych nawozów, z wyjątkiem zbóż, rzepaku, buraków, użytków zielonych i brukselki po analizie gleby pod kątem azotu mineralnego i innych parametrów stanowiących odniesienie dla oszacowania uwalniania azotu przez mineralizację materii organicznej.
4. Płodozmian nie obejmuje roślin strączkowych ani innych roślin wiążących azot atmosferyczny. Płodozmian może jednak obejmować koniczynę w użytkach zielonych, na których jej zawartość wynosi mniej niż 50 %.
5. Międzyplony wysiewa się w terminie dwóch tygodni po zbiorach pszenicy ozimej i pszenżyta nie później niż dnia 15 września.
6. Nie wykonuje się orki międzyplonów przed dniem 15 lutego.

Artykuł 9

Środki dotyczące produkcji i transportu nawozu naturalnego

1. Właściwe organy zapewniają przestrzeganie ograniczenia dozwolonego pogłowia zwierząt gospodarskich w każdym gospodarstwie (prawa do emisji składników pokarmowych) w regionie Flandrii zgodnie z przepisami dekrety w sprawie nawozu naturalnego.
2. Właściwe organy zapewniają, aby każdy przewóz nawozu naturalnego przez akredytowanych przewoźników był rejestrowany za pomocą systemów nawigacji satelitarnej.
3. Właściwe organy zapewniają, aby przed każdym przewozem dokonywano oceny składu nawozu naturalnego pod kątem stężenia azotu i fosforu. Akredytowane laboratoria analizują próbki nawozu naturalnego, a wyniki analizy są przekazywane właściwym organom i rolnikowi, do którego dostarczany jest dany nawóz.
4. Właściwe organy zapewniają, aby dokumenty określające ilość transportowanego nawozu naturalnego oraz zawartość w nim azotu i fosforu były dostępne w trakcie transportu.

Artykuł 10

Monitorowanie

1. Właściwe organy zapewniają, aby mapy, sporządzane i aktualizowane każdego roku w każdej gminie, określające odsetek gospodarstw rolnych, liczbę działek, odsetek zwierząt gospodarskich, odsetek gruntów rolnych oraz miejscowe użytkowanie gruntów objętych były objęte zezwoleniem zgodnie z art. 5.
2. Dane na temat systemu płodozmianu i praktyk rolniczych objętych indywidualnymi odstępstwami są zbierane i aktualizowane każdego roku.
3. Należy dalej prowadzić ustanowioną w art. 10 ust. 2 decyzji Komisji 2008/64/WE⁽¹⁾ sieć monitorowania w celu pobierania próbek wód powierzchniowych i gruntowych, aby ocenić wpływ odstępstwa na jakość wody. Sieć monitorowania obejmuje monitorowanie azotanów i fosforanów w rzekach wpływających do Morza Północnego. Nie zmniejsza się liczby pierwotnych punktów monitorowania oraz nie zmienia się miejsca położenia punktów w trakcie okresu, w którym niniejsza decyzja ma zastosowanie.
4. Szczególne monitorowanie wody prowadzi się w zlewniach rolniczych na glebach piaszczystych.
5. Utrzymuje się ustanowione decyzją 2008/64/WE punkty monitorowania, odpowiadające co najmniej 150 gospodarstwom, aż do zastąpienia ich od 2020 r. ukierunkowanym monitorowaniem, aby dostarczyć danych na temat miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk nawożenia, wód glebowych, azotu mineralnego w profilu glebowym w porze jesiennej i zawartości fosforu w glebie oraz odpowiednich strat azotu ze strefy korzeniowej zarówno w warunkach przyznanego odstępstwa, jak i bez takiego odstępstwa. Wraz z monitorowaniem obszarowym, o którym mowa w ust. 8, te nowe uzgodnienia umożliwiają ocenę wyników gospodarstw rolnych w dziedzinie ochrony środowiska korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5 niniejszej decyzji w porównaniu z gospodarstwami, które nie korzystają z takiego zezwolenia, a także monitorowanie osiągnięcia celów określonych w dyrektywie 91/676/EWG.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2008/64/WE z dnia 21 grudnia 2007 r. przyznająca Belgii odstępstwo w odniesieniu do regionu Flandrii na mocy dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 16 z 19.1.2008, s. 28).

Punkty monitorowania obejmują wszystkie typy gleby (gleby gliniaste, torfowe, piaskowe i lessowe), praktyki nawożenia i uprawy.

6. Dane na temat miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu, praktyk rolniczych, wykorzystania składników pokarmowych i produkcji nawozu naturalnego w gospodarstwach korzystających z indywidualnych odstępstw zbiera się co roku.

7. Dane, o których mowa w ust. 5 i 6 oraz w art. 7, wykorzystuje się w modelowych obliczeniach wielkości wypływanych azotanów i strat fosforu z pól, gdzie stosuje się do 250 kg lub do 200 kg azotu na hektar rocznie z nawozu naturalnego pochodzącego z odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich oraz przetworzonego nawozu naturalnego.

8. Sieć monitorowania obejmująca płytkie wody gruntowe, wody glebowe, wody odpływowe i strumienie na terenie gospodarstw należących do sieci monitorowania dostarczają danych na temat stężenia azotanów i fosforu w wodzie odprowadzanej ze strefy korzeniowej i wprowadzanej do systemu wód gruntowych i powierzchniowych.

9. Od 2020 r. właściwy organ wdraża – w drodze badawczego projektu pilotażowego – monitorowanie obszarowe w co najmniej dwóch (pod)zlewniach w celu lepszego zrozumienia związku między stratami azotanów na poziomie działek a stężeniem azotanów w wodach powierzchniowych i gruntowych na poziomie (pod)zlewni, aby skalibrować i zatwierdzić model emisji składników pokarmowych. Wspomniany badawczy projekt pilotażowy łączy się z projektem pilotażowym dotyczącym ciągłego monitorowania azotu i fosforu w ciekach wodnych.

Artykuł 11

Kontrole i inspekcje

1. Wszystkie wnioski o odstępstwa przedkłada się do kontroli administracyjnej właściwych organów. Jeżeli kontrola wykáže, że nie spełniono warunków określonych w art. 6, 7 i 8, wnioskodawca zostaje o tym poinformowany. W takim przypadku wniosek uznaje się za odrzucony.

2. Na podstawie analizy ryzyka, wyników kontroli z poprzednich lat i wyników ogólnych kontroli weryfikacyjnych dotyczących stosowania przepisów transponujących dyrektywę 91/676/EWG właściwe organy opracowują program kontroli w terenie.

3. Kontrole w terenie przeprowadza się w co najmniej 7 % gospodarstw korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5, aby dokonać oceny zgodności z warunkami określonymi w art. 6, 7 i 8.

4. Jeżeli zostanie ustalone, że gospodarstwo rolne korzystające z zezwolenia zgodnie z art. 5 nie spełnia warunków określonych w art. 6, 7 i 8, posiadacz zezwolenia zostanie ukarany zgodnie z przepisami krajowymi i nie będzie uprawniony do uzyskania zezwolenia w kolejnym roku.

5. Wyniki pomiarów, o których mowa w art. 7 ust. 8, podlegają weryfikacji. Jeżeli weryfikacja wykáže niezgodność, włącznie z przekroczeniem progu podstawowego określonego w dekrete w sprawie nawozu naturalnego, rolnik zostaje o tym poinformowany, a wniosek o udzielenie zezwolenia w odniesieniu do danej działki lub danych działek na kolejny rok zostaje odrzucony.

6. Właściwe organy zapewniają kontrole na miejscu co najmniej 2 % operacji przewozowych nawozu naturalnego, w oparciu o ocenę ryzyka i wyniki kontroli administracyjnych, o których mowa w ust. 1.

7. Kontrole obejmują sprawdzenie wypełnienia obowiązków dotyczących akredytacji, ocenę dodatkowych dokumentów, sprawdzenie pochodzenia i przeznaczenia nawozu naturalnego oraz pobranie próbek przewożonego nawozu naturalnego.

8. W odpowiednich przypadkach pobieranie próbek nawozu naturalnego można prowadzić podczas operacji załadunku za pomocą umieszczonych na pojazdach automatycznych próbników do pobierania próbek nawozu.

9. Laboratoria akredytowane przez właściwe organy analizują próbki nawozu naturalnego, a wyniki analizy są przekazywane rolnikowi-dostawcy i rolnikowi-odbiorcy.

10. Właściwe organy muszą otrzymać odpowiednie uprawnienia i środki niezbędne do weryfikacji zgodności z warunkami zezwolenia przyznanego na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 12

Sprawozdawczość

Co roku, najpóźniej do dnia 30 czerwca, właściwe organy przedkładają Komisji sprawozdanie zawierające następujące informacje:

- a) mapy określające odsetek gospodarstw, odsetek zwierząt gospodarskich, odsetek gruntów rolnych i miejscowe użytkowanie gruntów oraz dane na temat systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5, o których mowa w art. 10 ust. 1;
- b) wyniki monitorowania wody, włącznie z informacjami na temat tendencji w zakresie jakości wody w wodach gruntowych, wodach powierzchniowych i wodach płynących do Morza Północnego, jak również wpływ odstępstwa na jakość wody, o którym mowa w art. 10 ust. 3;
- c) ocenę pozostałości azotu w profilu glebowym w okresie jesiennym w odniesieniu do działek korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5 oraz porównanie z danymi dotyczącymi pozostałości azotu i tendencji na działkach niekorzystających z takiego zezwolenia w odniesieniu do podobnych upraw. Działki niekorzystające z zezwolenia zgodnie z art. 5 powinny obejmować działki w gospodarstwach korzystających z takiego zezwolenia oraz działki w pozostałych gospodarstwach;
- d) ocenę zawartości fosforu w glebie dla działek korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5 i działek, które nie korzystają z takiego zezwolenia;
- e) informacje na temat stężenia azotanów i fosforu w wodzie odprowadzanej ze strefy korzeniowej, o której mowa w art. 10 ust. 5;
- f) zebrane dane dotyczące miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu, praktyk rolniczych, wykorzystania składników pokarmowych i produkcji nawozu naturalnego oraz wyniki modelowych obliczeń wielkości strat azotanów i fosforu z gospodarstw korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5, o których mowa w art. 10 ust. 6;
- g) ocenę wprowadzenia w życie warunków zezwolenia na podstawie kontroli na poziomie gospodarstw i działek oraz kontroli transportu nawozu naturalnego, a także informacje na temat gospodarstw, gdzie wykryto niezgodność na podstawie wyników kontroli administracyjnych i kontroli w terenie;
- h) informacje dotyczące przetwarzania nawozu naturalnego, w tym dalszego przetwarzania i wykorzystania frakcji stałych, jak również szczegółowe dane na temat cech systemów przetwarzania, ich skuteczności oraz składu przetworzonego nawozu naturalnego;
- i) informacje na temat liczby gospodarstw korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5 i liczby działek, na których stosowano przetworzony nawóz naturalny oraz ścieki o niskiej zawartości azotu i fosforu, oraz zastosowane ilości nawozu naturalnego oraz ścieków;
- j) metody oceny składu przetworzonego nawozu naturalnego, zróżnicowania składu oraz wydajności przetwarzania w odniesieniu do każdego gospodarstwa korzystającego z zezwolenia zgodnie z art. 5, o których mowa w art. 6 ust. 3;
- k) wykaz zakładów przetwarzania nawozu naturalnego, o którym mowa w art. 6 ust. 5;
- l) streszczenie i ocenę danych uzyskanych z monitorowania obszarowego, o którym mowa w art. 10 ust. 5;
- m) tendencje w zakresie liczby zwierząt gospodarskich w ramach każdej kategorii zwierząt we Flandrii i w gospodarstwach korzystających z zezwolenia zgodnie z art. 5.

Dane przestrzenne zawarte w sprawozdaniu w stosownych przypadkach spełniają przepisy dyrektywy 2007/2/WE. Gromadząc niezbędne dane w ramach niniejszego odstępstwa, Belgia powinna w stosownych przypadkach korzystać z informacji uzyskanych w ramach zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli ustanowionego na podstawie art. 67 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

Artykuł 13

Okres stosowania

Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 31 grudnia 2022 r.

Artykuł 14

Adresat

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Belgii.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 lipca 2019 r.

W imieniu Komisji

Karmenu VELLA

Członek Komisji
